Krimināllieta Nr.11095028216;
Nr.11095024716;
Nr.11095044616;
Lietvedības Nr.KA04-0505-17/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 10.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija:
tiesnese Diāna Dumbre
tiesnese Iveta Brimerberga
tiesnese Ārija Ždanova
rakstveida procesā izskatīja krimināllietu saistībā ar apsūdzētā /pers. A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 28.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 28.decembra spriedumu /pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas izdarīts 2016.gada 7.februārī, un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu ar šo spriedumu noteiktais sods daļēji saskaitīts ar sodiem, kas /pers. A/ noteikti ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 25.maija spriedumu par 2016.gada 26.janvārī, 2016.gada 15.februārī un 2016.gada 22.martā izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, un sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības /pers. A/ noteikts – brīvības atņemšana uz 10 (desmit) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu ar šo spriedumu noteiktajam sodam pēc noziedzīgo nodarījumu kopības daļēji pievienojot sodus, kas /pers. A/ noteikti ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 3.decembra spriedumu un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 29.aprīļa spriedumu, ņemot vērā Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.jūlija un Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmumus par galīgā soda noteikšanu, Liepājas tiesas 2016.gada 21.marta lēmumu par piespiedu darba aizstāšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, kā arī daļēji pievienojot sodus, kas /pers. A/ noteikti ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona prokuratūras 2016.gada 15.februāra priekšraksta par sodu un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 18.oktobra spriedumu, galīgais sods /pers. A/ noteikts – brīvības atņemšana uz 2 (diviem) gadiem 4 (četriem) mēnešiem un piespiedu darbs uz 70 (septiņdesmit) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta otro prim daļu piespiedu darbu noteikts izpildīt patstāvīgi, piespiedu darba izpildi uzsākot pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta piekto daļu /pers. A/ brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīts apcietinājumā pavadītais laiks no 2013.gada 3.februāra līdz 2013.gada 4.februārim, no 2013.gada 24.oktobra līdz 2013.gada 25.oktobrim, 2014.gada 1.aprīļa līdz 2014.gada 3.aprīlim, 2014.gada 12.marta līdz 2014.gada 13.martam, no 2014.gada 14.aprīļa līdz 2014.gada 15.aprīlim, no 2014.gada 30.maija līdz 2014.gada 3.novembrim, no 2014.gada 3.novembra līdz 2015.gada 19.novembrim, no 2016.gada 28.janvāra līdz 2016.gada 29.janvārim, no 2016.gada 15.februāra līdz 2016.gada 17.februārim, no 2016.gada 22.marta līdz 2016.gada 23.martam, no 2016.gada 25.maija līdz 2016.gada 28.decembrim.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu piespiedu darba soda izciešanas termiņā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2016.gada 9.janvāra līdz 2016.gada 11.janvārim, kas atbilst 16 (sešpadsmit) piespiedu darba stundām.

/pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums – atstāts negrozīts līdz sprieduma spēkā stāšanās.

Piedzīti no /pers. A/ valsts labā procesuālie izdevumi 105,00 EUR (viens simts pieci euro) apmērā par advokāta darbu tiesas procesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā par to, ka viņš 2016.gada 7.februārī izdarīja slepenu svešas kustamas mantas nolaupīšanu (zādzību) nelielā apmērā, nozogot no SIA "Euroaptieka farmācija" mantu 86,04 EUR apmērā.

Par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 28.decembra spriedumu apelācijas sūdzību daļā par piespriesto sodu un procesuālo izdevumu piedziņu iesniedzis apsūdzētais /pers. A/. Apsūdzētais lūdz noteikt mīkstāku sodu, kā arī nepiedzīt procesuālos izdevumus.

Pēc apsūdzētā lūguma nodrošināt viņam aizstāvi, valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai apelācijas instances tiesā tika norīkots zvērināts advokāts G.Praņevskis (5.sēj.81., 83.lp.).

Aizstāvis saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta piektās daļas 2.punktā noteikto iesniedzis viedokli par apsūdzētā apelācijas sūdzību.

Aizstāvis lūdz ņemt vērā, ka apsūdzētais /pers. A/ saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu piekritis lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, līdz ar to izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu. Tāpat aizstāvis lūdz ņemt vērā saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas pirmo punktu apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli, ka apsūdzētais vaļsirdīgi ir atzinis savu vainu un izdarīto nožēlo. Tāpat lūdz ņemt vērā apsūdzētā norādi uz slikto veselības stāvokli, ko spriedumā nav vērtējusi pirmās instances tiesa, un mīkstināt apsūdzētajam /pers. A/ piespriesto sodu (5.sēj. 89.-90.lp.)

Izmantojot Kriminālprocesa likuma 559.panta piektās daļas 2.punktā paredzētās tiesības viedokli par apsūdzētā apelācijas sūdzību iesniegusi Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurore K.Petrovska.

Prokurore uzskata, ka Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016. gada 28. decembra spriedums atceļams daļā, taisot šajā daļā jaunu spriedumu.

Prokurore uzskata, ka pirmās instances tiesa pamatoti nonākusi pie secinājuma, ka apsūdzētais sodāms ar reālu brīvības atņemšanas sodu. Apsūdzētais iepriekš daudzas reizes sodīts par tāda paša veida noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. Turklāt viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais izdarījis neilgi pēc iepriekšējā brīvības atņemšanas soda izciešanas, neizciestā soda – piespiedu darba – laikā, kas viņam bija noteikts ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmumu. Minētais, prokurores ieskatā, norāda uz augstu noziedzīgu nodarījumu recidīva risku.

Prokurore norāda, ka pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli un atbildību pastiprinošu apstākli.

Par sūdzībā norādīto, ka pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā apsūdzētā veselības stāvokli, prokurore norāda, ka krimināllietas materiālos atrodas ziņas par to, ka apsūdzētajam ir veselības problēmas un pirmās instances tiesa šīs ziņas tiesas izmeklēšanas laikā ir pārbaudījusi, kas redzams no tiesas sēdes protokola. Prokurore uzskata, ka /pers. A/ veselības stāvoklis, kas ir tikai viens no apsūdzētā personību raksturojošiem apstākļiem, nevar būt par pietiekamu iemeslu noteiktā soda mīkstināšanai, jo arī pēc tam, kad apsūdzētais uzzinājis par savām veselības problēmām, viņš turpināja savu iepriekšējo dzīvesveidu, saistītu ar noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu.

Prokurore norāda, ka, nosakot /pers. A/ sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, pirmās instances tiesa pamatoti piemērojusi apsūdzētajam labvēlīgu – daļēju sodu saskaitīšanas metodi. Vienlaikus prokurore uzskata, ka pirmās instances tiesa, kļūdaini piemērojusi Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, nosakot /pers. A/ galīgo sodu pēc kopības ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmumā noteikto sodu (ievērojot Liepājas tiesas 2016.gada 21.marta lēmumu) un Rīgas pilsētas Kurzemes rajona prokuratūras prokurora 2016.gada 15.februāra priekšrakstā par sodu noteikto sodu.

Viedoklī norādīts, ka /pers. A/ izskatāmajā lietā apsūdzēts par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu 2016.gada 26.janvārī, 7.februārī, 15.februārī un 22.martā.

Ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmumu, kas stājies spēkā 2015.gada 6.oktobrī, /pers. A/ noteikts galīgais sods – brīvības atņemšana uz vienu gadu sešiem mēnešiem un piespiedu darbs uz 140 stundām. Brīvības atņemšanas sodu /pers. A/ izcieta 2015.gada 19.novembrī, savukārt 140 piespiedu darba stundas ar Liepājas tiesas 2016.gada 21.marta lēmumu, kas stājies spēkā 2016.gada 9.aprīlī, aizstātas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 35 dienām.

Prokurore norāda, ka izskatāmajā lietā /pers. A/ inkriminētās zādzības izdarītas pēc Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmuma spēkā stāšanās, tātad, attiecīgi arī pēc to tiesas spriedumu spēkā stāšanās, kuri ņemti vērā, pieņemot 2015.gada 16.septembra lēmumu par galīgā soda noteikšanu, taču pirms pilnīgas soda izciešanas.

Viedoklī norādīts, ka ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona prokuratūras prokurora 2016.gada 15.februāra priekšrakstu par sodu, kas stājies spēkā 2016.gada 2.martā, /pers. A/ sodīts ar piespiedu darbu uz 70 stundām, soda laikā ieskaitot aizturēšanu uz divām dienām, kas atbilst 16 piespiedu darba stundām. Neizciestā soda daļa ir 54 piespiedu darba stundas.

Zādzība 2016.gada 22.martā ir izdarīta jau pēc minētā prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās, taču pirms soda izciešanas, kas noteikts ar šo prokurora priekšrakstu par sodu.

Viedoklī norādīts – kā atzīts Augstākās tiesas 2005. gada tiesu prakses apkopojumā "Tiesu prakse soda noteikšanā par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem un pēc vairākiem spriedumiem" (skat., http://at.gov.lv/lv/judikatura/tiesu-prakses-apkopojumi/kriminaltiesibas/, apkopojuma 6. lp.): "Ja persona ir izdarījusi vairākus noziedzīgus nodarījumus un kaut viens no tiem ir izdarīts pēc iepriekšējā sprieduma taisīšanas, galīgo sodu nosaka, piemērojot Krimināllikuma 51.pantu, neatsaucoties uz Krimināllikuma 50.panta 5.daļu."

Prokurore uzskata, ka /pers. A/ šajā lietā galīgais sods bija jānosaka saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, 52.panta 2.1 daļu, noteiktajam sodam daļēji pievienojot sodu, kas nav izciests pēc Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmuma (ievērojot Liepājas tiesas 2016. gada 21. marta lēmumu) un Rīgas pilsētas Kurzemes rajona prokuratūras 2016.gada 15. februāra priekšraksta par sodu.

Turklāt, prokurores ieskatā, pirmās instances tiesa, nosakot galīgo sodu, nepamatoti atsaukusies uz Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 3.decembra spriedumu, Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 29.aprīļa spriedumu un Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.jūlija lēmumu, jo visi šie tiesu nolēmumi ir ņemti vērā, nosakot /pers. A/ galīgo sodu ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmumu.

Kas attiecas uz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 18.oktobra spriedumu, kas stājies spēkā 2016.gada 15.novembrī, prokurore uzskata, ka piemērojama Krimināllikuma 50.panta piektā daļa, jo /pers. A/ inkriminētie noziedzīgie nodarījumi izdarīti pirms minētā tiesas sprieduma spēkā stāšanās.

Prokurore norāda, ka pirmās instances tiesa noteikusi /pers. A/ galīgo brīvības atņemšanas sodu, kas ir tieši par 10 mēnešiem lielāks kā brīvības atņemšanas sods, kas viņam bija noteikts ar Jēkabpils rajona tiesas 2015. gada 16. septembra lēmumu un kuru viņš jau ir izcietis.

Prokurore norāda, ka apelācijas instances tiesa nav tiesīga pasliktināt /pers. A/ stāvokli, taču, nemīkstinot apsūdzētajam sodu, kas noteikts pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu (brīvības atņemšana uz 10 mēnešiem) un vienlaikus piemērojot Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu apsūdzētā stāvoklis tiktu pasliktināts. Tādēļ prokurore uzskata, ka šajā gadījumā, lai, veicot sodu saskaitīšanu, nodrošinātu pareizu Krimināllikuma Vispārīgās daļas normu piemērošanu, atceļams Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 28.decembra spriedums daļā par soda noteikšanu /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, kā arī par brīvības atņemšanas un piespiedu darba termiņā ieskaitāmo laiku saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu, taisot šajā daļā jaunu spriedumu.

Prokurores ieskatā, saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu /pers. A/ sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, noteikto sodu daļēji saskaitot ar sodiem par 2016.gada 26.janvārī, 15.februārī un 22.martā izdarītajām zādzībām, nosakāms brīvības atņemšana uz deviņiem mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu /pers. A/ sods nosakāms, piespriesto sodu daļēji saskaitot ar sodu, kas /pers. A/ noteikts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 18.oktobra spriedumu, – brīvības atņemšana uz 9 mēnešiem 15 dienām. Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu un 52.panta 2.1 daļu /pers. A/ noteiktajam sodam daļēji pievienojams sods, kas nav izciests pēc Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmuma (ievērojot Liepājas tiesas 2016.gada 21.marta lēmumu) un Rīgas pilsētas Kurzemes rajona prokuratūras prokurora 2016.gada 15.februāra priekšraksta par sodu, nosakot galīgo sodu – brīvības atņemšanu uz 10 mēnešiem un 54 piespiedu darba stundas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu /pers. A/ brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2016.gada 28.janvāra līdz 29.janvārim, no 2016.gada 15.februāra līdz 17.februārim, no 2016.gada 22.marta līdz 23.martam un no 2016.gada 25.maija līdz pirmās instances tiesas sprieduma pasludināšanas dienai.

Prokurores ieskatā pirmās instances tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu pamatoti nolēmusi piedzīt no /pers. A/ samaksu zvērinātam advokātam par sniegto juridisko palīdzību. Krimināllietas materiālos nav atrodamas ziņas, ka apsūdzētais ir maznodrošināta persona vai ka viņam apgādībā ir personas, kuru mantisko stāvokli var būtiski ietekmēt šāda piedziņa (5.sēj.84., 85.-87.lp.).

Motīvu daļa

Izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi krimināllietas materiālus, kā arī iepazinusies ar prokurores un aizstāvja viedokļiem, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētā apelācijas sūdzība, tajā norādīto argumentu dēļ, ir noraidāma, taču vienlaikus uzskata, ka Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 28.decembra spriedums ir atceļams daļā par /pers. A/ noteikto sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, kā arī saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu /pers. A/ soda termiņā ieskaitīto apcietinājumā, aizturēšanā pavadīto laiku, par piemērotā drošības līdzekļa – apcietinājuma atstāšanu negrozītu. Šajā daļā taisāms jauns spriedums, pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts.

Apsūdzētā noziedzīgās darbības kvalificētas pareizi, viņa vaina inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, ir konstatēta ar lietā esošiem pierādījumiem, pamatoti tiesas izmeklēšanā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nav veikta pierādījumu pārbaude. Šajā daļā spriedums nav apstrīdēts, tā pārvērtēšanai nav pamata.

Tiesas kolēģija atzīst, ka krimināllietas iztiesāšana notikusi pilnībā ievērojot procesuālo kārtību un dodot apsūdzētajam iespēju pilnvērtīgi izmantot likumā piešķirtās tiesības. Apelācijas sūdzībā nav norādīts uz jebkādiem pieļautiem kriminālprocesa pārkāpumiem, un tādus nekonstatē arī tiesas kolēģija.

Tiesas kolēģija, pārbaudot pirmās instances tiesas spriedumu daļā par apsūdzētajam noteikto sodu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par zādzības izdarīšanu 2016.gada 7.februārī, atzīst, ka pirmās instances tiesa izmeklējusi un novērtējusi visus tos apstākļus, kas ietekmē soda noteikšanu un savā nolēmumā norādījusi, uz kādu apstākļu un personību raksturojošu ziņu pamata izraudzīts konkrētais soda veids un mērs par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Apelācijas instances tiesa norādītajam pilnībā pievienojas, piespriestā soda mīkstināšanai nesaskata pamatu.

Pirmās instances tiesa pie soda noteikšanas ņēmusi vērā Krimināllikuma 46.pantā noteiktās prasības, proti, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, nosakot soda veidu, ņēmusi vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību un saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, nosakot soda mēru, ņēmusi vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas klasificējas kā mazāk smags noziegums.

Pirmās instances tiesa sprieduma motīvu daļā detalizēti atspoguļojusi apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, ko tiesas kolēģija šajā nolēmumā neatkārtos, t.sk., pirmās instances tiesa detalizēti uzskaitījusi apsūdzētā iepriekšējās sodāmības, secinot, ka krimināllietas izskatīšanas brīdi apsūdzētais /pers. A/ ir 23 reizes sodīts. Nekādi jauni apsūdzētā personību raksturojoši dati apelācijas instances tiesā konstatēti netika, uz tādiem nav norādījis arī apsūdzētais apelācijas sūdzībā, aizstāvis – viedoklī.

Nav pamatots apsūdzētā norādītais, ka sprieduma taisīšanas laikā nav ticis ņemts vērā viņa veselības stāvoklis.

Tiesas kolēģija pievienojas prokurores norādītajam, ka krimināllietas materiālos atrodas ziņas par apsūdzētā veselības stāvokli, proti, lietā ir 2016.gada 4.oktobrī Rīgas Centrālcietuma medicīnas daļas izsniegts izraksts, kur uzskaitītas konstatētās saslimšanas. Tāpat minētajā izrakstā norādīts, ka /pers. A/ vispārējais stāvoklis ir apmierinošs, veselības stāvoklis ļauj atrasties apcietinājumā (4.sēj.152.lp.).

To, ka šīs ziņas bija tiesas rīcībā un to, ka pirmās instances tiesa tās tiesas izmeklēšanas laikā ir pārbaudījusi, apliecina tiesas sēdes protokolā fiksētais (5.sēj.30.lp.). Tiesas kolēģijai nav pamata uzskatīt, ka pirmās instances tiesa pie soda noteikšanas ziņas par apsūdzētā veselības stāvokli ir ignorējusi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu pirmās instances tiesa pamatoti par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli atzinusi savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Tiesas kolēģija noraida aizstāvja viedoklī pausto lūgumu par apstākļa, ka apsūdzētais vaļsirdīgi ir atzinis savu vainu un izdarīto nožēlo, ņemšanu vērā kā apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktu. Lai apsūdzētam /pers. A/ konstatētu atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktu, nepieciešams konstatēt, ka apsūdzētais ir ne tikai vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto, bet arī, ka ir pieteicies par vainīgu, kas konkrētajā gadījumā nav noticis.

Tā kā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana jau ņemta vērā pirmās instances tiesā un saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu atzīta par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli, tiesas kolēģija nesaskata likumīgu pamatu norādīto apstākli atkārtoti vērtēt apsūdzētajam par labu. Citus apsūdzētā atbildību mīkstinošus apstākļus tiesas kolēģija nekonstatē.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli, proti, ka noziedzīgs nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšana iztiesāšanā ir procesuāla darbība, kas ir pieļaujama pie apstākļiem, kad apsūdzētais atzīst savu vainu. Apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21.pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet ir ņemams vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses (sk. Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr. SKK- 232/08).

Tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa nav atstājusi bez ievērības apstākli, ka lietas iztiesāšanā ir tikušas izmantotas Kriminālprocesa likuma 21.pantā noteiktās tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē un ņēmusi to vērā pie soda noteikšanas, līdz ar to tiesas kolēģija nesaskata likumīgu pamatu šo apstākli atkārtoti ņemt vērā un vērtēt apsūdzētajam par labu.

Pirmās instances tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu, ievērojot Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, pamatoti atzinusi, ka /pers. A/ par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir nosakāms brīvības atņemšanas sods. Tiesas kolēģija uzskata, ka pie šāda secinājuma pirmās instances tiesa nonākusi pareizi un likumīgi.

Tiesas kolēģija atzīst par pamatotu prokurores viedoklī norādīto, ka pirmās instances tiesa, nosakot galīgo sodu, nepamatoti atsaukusies uz Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 3.decembra spriedumu un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 29.aprīļa spriedumu un Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.jūlija lēmumu, jo visi šie tiesu nolēmumi ir ņemti vērā, nosakot /pers. A/ galīgo sodu ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmumu. Ņemot tos vērā no jauna nosakot sodu, apsūdzētais tiktu sodīts atkārtoti. Atkārtota sodīšana nav pieļaujama saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 25.pantu.

Tāpat tiesas kolēģija atzīst par pamatotu prokurores viedoklī norādīto, ka pirmās instances tiesa kļūdaini piemērojusi Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, nosakot /pers. A/ galīgo sodu pēc kopības ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmumā noteikto sodu (ievērojot Liepājas tiesas 2016.gada 21.marta lēmumu) un Rīgas pilsētas Kurzemes rajona prokuratūras prokurora 2016.gada 15.februāra priekšrakstā par sodu noteikto sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma.

Ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmumu, kas stājies spēkā 2015.gada 6.oktobrī, /pers. A/ bija noteikts galīgais sods – brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu 6 (sešiem) mēnešiem un piespiedu darbs uz 140 stundām. Brīvības atņemšanas sodu /pers. A/ izcieta 2015.gada 19.novembrī, savukārt, 140 piespiedu darba stundas ar Liepājas tiesas 2016.gada 21.marta lēmumu, kas stājies spēkā 2016.gada 9.aprīlī, aizstātas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 35 dienām un nav izciests.

Izskatāmajā lietā /pers. A/ inkriminētās zādzības izdarītas pēc Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmuma spēkā stāšanās, t.i., pēc 2015.gada 6.oktobra, tātad, attiecīgi arī pēc to tiesas spriedumu spēkā stāšanās, kuri ņemti vērā, pieņemot 2015.gada 16.septembra lēmumu par galīgā soda noteikšanu, taču pirms pilnīgas soda izciešanas.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona prokuratūras prokurora 2016.gada 15.februāra priekšrakstu par sodu, kas stājies spēkā 2016.gada 2.martā, /pers. A/ sodīts ar piespiedu darbu uz 70 stundām, soda laikā ieskaitot aizturēšanu uz divām dienām, kas atbilst 16 piespiedu darba stundām. Tātad neizciestā soda daļa ir 54 piespiedu darba stundas (3.sēj. 98.-99.lp.).

Zādzība 2016.gada 22.martā ir izdarīta jau pēc minētā prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās, taču pirms soda izciešanas, kas noteikts ar šo prokurora priekšrakstu par sodu.

Ņemot vērā minēto, apsūdzētajam /pers. A/ šajā lietā sods jānosaka saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, 52.panta $2.^1$ daļu, noteiktajam sodam daļēji pievienojot sodu, kas nav izciests pēc Jēkabpils rajona tiesas 2015. gada 16. septembra lēmuma (ievērojot Liepājas tiesas 2016.gada 21.marta lēmumu) – 35 brīvības atņemšanas dienas un Rīgas pilsētas Kurzemes rajona prokuratūras 2016.gada 15.februāra priekšraksta par sodu – 54 piespiedu darba stundas.

Savukārt, Krimināllikuma 50.panta piektā daļa piemērojama un galīgais sods nosakāms, ņemot vērā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 18.oktobra spriedumu, kas stājies spēkā 2016.gada 15.novembrī, jo /pers. A/ inkriminētie noziedzīgie nodarījumi izdarīti pirms minētā tiesas sprieduma spēkā stāšanās.

Tiesas kolēģija pievienojas prokurores norādītajam, ka apelācijas instances tiesa nav tiesīga pasliktināt /pers. A/ stāvokli un atzīst, ka nosakot sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu un piemērojot sodu daļējas saskaitīšanas principu, sods /pers. A/ nosakāms – brīvības atņemšana uz 9 mēnešiem, t.i., apsūdzētajam ir mīkstināms ar pirmās instances tiesas spriedumu noteiktais sods saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu tamdēļ, lai, veicot sodu saskaitīšanu, nodrošinātu pareizu Krimināllikuma Vispārīgās daļas normu piemērošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu /pers. A/ brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2016.gada 28.janvāra līdz 29.janvārim, no 2016. gada 15.februāra līdz 17.februārim, no 2016. gada 22.marta līdz 23.martam un no 2016.gada 25.maija līdz 2017.gada 10.aprīlim.

Kā tiesas kolēģija norādīja iepriekš, apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms sods saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, gan galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu. Tiesas kolēģija piemēros sodu daļējas saskaitīšanas principu, kas apsūdzētajam ir labvēlīgāks. Tiesas kolēģija uzskata, ka /pers. A/ galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu nosakāms prokurores lūgtajā apmērā, proti, brīvības atņemšana uz 10 mēnešiem un 54 piespiedu darba stundām, atzīstot, ka brīvības atņemšanas sodu /pers. A/ ir izcietis.

Noteiktais sods tiesas kolēģijas ieskatā sasniegs soda mērķi, kas samērojot apsūdzētā tiesību aizskārumu ar sabiedriskās drošības interesēm, ir attaisnojams un pie konkrētajiem apstākļiem pieļaujams sods, kā arī atbilstošs ne vien soda represīvo, bet arī preventīvo mērķu sasniegšanai, tas ir likumīgs, taisnīgs, individualizēts, samērīgs un adekvāts izdarītajam.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums, kas viņam piemērots ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 25.maija spriedumu, atstāts negrozīts. Tiesas kolēģija atzīst, ka piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums šajā krimināllietā /pers. A/ ir atceļams, jo piespriesto brīvības atņemšanas sodu /pers. A/ jau ir izcietis. /pers. A/ nav atbrīvojams no apcietinājuma, jo izcieš sodu citā lietā.

Apsūdzētais lūdz atbrīvot viņu no samaksas par advokāta sniegtajiem pakalpojumiem, jo atrodoties apcietinājuma vietā, nav iespējas veikt šo samaksu.

Pārbaudot pirmās instances tiesas spriedumu daļā par procesuālo izdevumu, kas saistīti ar advokāta sniegto juridisko palīdzību tiesā, piedziņu, tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka to atlīdzināšanas pienākums uzliekams apsūdzētajam /pers. A/. Pirmās instances tiesa piedzinusi no apsūdzētā 105 EUR, tāda summa izmaksājama aizstāvei par aizstāvību tiesas sēdē, iepazīšanos ar vienu krimināllietas sējumu (5.sēj.27.lp.).

Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmā daļa noteic, ka tiesības uz atbrīvošanu no samaksas par aizstāvja palīdzību, kas tādā gadījumā tiek segta no valsts līdzekļiem, ir personai, kuras mantiskais stāvoklis izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem, kā arī personai, kura kriminālprocesā, kad aizstāvja piedalīšanās ir obligāta, nav vēlējusies aizstāvi.

Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturtā daļa noteic, ka procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem, ja persona, no kuras tie piedzenami, ir maznodrošināta. Tiesa var atbrīvot notiesāto no procesuālo izdevumu piedziņas pilnībā vai daļēji arī citos gadījumos, ja piedziņa var būtiski ietekmēt to personu mantisko stāvokli, kuras atrodas notiesātā apgādībā.

Pārbaudot krimināllietas materiālus, tiesas kolēģija nekonstatē pierādījumus, kas apliecinātu, ka /pers. A/ ir maznodrošināts vai procesuālo izdevumu piedziņa būtiski ietekmēs to personu mantisko stāvokli, kura atrodas notiesātā apgādībā, jo apsūdzētajam apgādībā esošu personu nav. Tāpat tiesas kolēģija nekonstatē, ka /pers. A/ ir persona, kuras mantiskais stāvoklis izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem.

Fakts, ka apsūdzētais šobrīd atrodas apcietinājuma vietā, algotu darbu nestrādā, viņam nav regulāru ienākumu, nav iemesls, lai atbrīvotu apsūdzēto /pers. A/ no procesuālo izdevumu piedziņas.

Pēc apsūdzētā pieteiktā lūguma aizstāvja nodrošināšanai, juridiskās palīdzības sniegšanai apelācijas instances tiesā tika norīkots zvērināts advokāts G.Praņevskis, kurš iesniedzis tiesas kolēģijai paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā, no kura izriet, ka aizstāvim, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 84.panta un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību", no valsts līdzekļiem būtu izmaksājami 145 EUR par iepazīšanos ar sešiem krimināllietas materiālu sējumiem un rakstveida viedokļa sagatavošanas (5.sēj.91.-92.lp.).

Tiesas kolēģija secina, ka aizstāvis kļūdaini paziņojumā norādījis, ka iepazinies ar sešiem krimināllietas materiālu sējumiem, jo krimināllietas materiāli sastāv no pieciem sējumiem. Līdz ar to, aizstāvim G.Praņevskim, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 84.panta un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību", no valsts līdzekļiem izmaksājami 125 EUR.

Kā iepriekš tika atzīts, tiesas kolēģija nekonstatē apstākļus, kas būtu par pamatu apsūdzēto /pers. A/ atbrīvot no samaksas par aizstāvja sniegto palīdzību, līdz ar to arī samaksa par aizstāvja darbu apelācijas instances tiesā, ir piedzenama no apsūdzētā.

Vienlaikus tiesas kolēģija atzīst, ka no apsūdzētā nav piedzenama visa no valsts līdzekļiem aizstāvim samaksātā summa.

Kā redzams no krimināllietas materiāliem, pirmās instances tiesā apsūdzētajam valsts nodrošināto juridisko palīdzību sniedza zvērināta advokāte

I.Narbuta (5.sēj.24.lp.). Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai krimināprocesā apelācijas instances tiesā tika norīkots cits aizstāvis, t.i., aizstāvis G.Praņevskis.

Ievērojot Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2013.gada 23.aprīļa lēmumā lietā SKK-241/2013 norādīto, ka apelācijas instances tiesai, ievērojot Kriminālprocesa likuma 79.panta ceturtās daļas 1.teikumā noteikto, ka valsts nodrošināts aizstāvis piedalās lietā no uzdevuma pieņemšanas brīža līdz kriminālprocesa pabeigšanai, izņemot gadījumus, kas viņš tiek uzaicināts nodrošināt aizstāvību atsevišķā procesuālā darbībā, jāvērtē, vai konkrētajā gadījumā, ievērojot, ka apelācijas instances tiesā apsūdzēto aizstāv cits valsts nodrošinātais aizstāvis, no apsūdzētā ir piedzenami procesuālie izdevumi – samaksa par iepazīšanos ar krimināllietas materiāliem.

Ņemot vērā, ka apelācijas instances tiesā apsūdzēto aizstāv cits valsts nodrošinātais aizstāvis, tiesas kolēģija uzskata, ka no apsūdzētā nav piedzenami procesuālie izdevumi – samaksa par iepazīšanos ar krimināllietas materiāliem, šī samaksas daļa sedzama no valsts līdzekļiem.

Līdz ar to procesuālo izdevumu summa, kas ir piedzenama valsts labā no apsūdzētā par advokāta sniegto juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā ir 25 EUR (divdesmit pieci euro).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 561.[1] panta pirmo daļu, 563.panta pirmās[1] daļas 2.punktu, 564.pantu, Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atcelt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 28.decembra spriedumu daļā par /pers. A/ noteikto sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu /pers. A/ soda termiņā ieskaitīto apcietinājumā, aizturēšanā pavadīto laiku, par piemērotā drošības līdzekļa – apcietinājuma atstāšanu negrozītu.

/pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, noteikto sodu daļēji saskaitot ar sodiem, kas noteikti ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 25.maija spriedumu par 2016. gada 26. janvārī, 15.februārī un 22.martā izdarītajām zādzībām, noteikt - brīvības atņemšanu uz 9 (deviņiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu un 52.panta 2.1 daļu noteiktajam sodam daļēji pievienot sodu, kas nav izciests pēc Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 16.septembra lēmuma (ievērojot Liepājas tiesas 2016.gada 21.marta lēmumu) un Rīgas pilsētas Kurzemes rajona prokuratūras prokurora 2016.gada 15.februāra priekšraksta par sodu, sodu /pers. A/ noteikt – brīvības atņemšanu uz 9 (deviņiem) mēnešiem un 15 (piecpadsmit) dienām, 50 (piecdesmit) piespiedu darba stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu piespriesto sodu daļēji saskaitot ar sodu, kas /pers. A/ noteikts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 18.oktobra spriedumu, galīgo sodu noteikt – brīvības atņemšanu uz 10 (desmit) mēnešiem 50 (piecdesmit) piespiedu darba stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu /pers. A/ brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2016.gada 28.janvāra līdz 29.janvārim, no 2016.gada 15.februāra līdz 17.februārim, no 2016.gada 22.marta līdz 23.martam un no 2016.gada 25. maija līdz 2017.gada 10.aprīlim.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli šajā lietā – apcietinājumu – atcelt.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij procesuālos izdevumus 25 EUR (divdesmit pieci euro) par advokāta sniegto juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā, nosakot termiņu labprātīgai izpildei – 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas. Procesuālo izdevumu samaksu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 10 dienu laikā no tā pieejamības dienas Augstākās tiesas Krimināllietu departamentam Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā paredzētajos gadījumus, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā.

Sprieduma pieejamības diena – 2017.gada 10.aprīlis.

Tiesnese	(personiskais paraksts)	D.Dumbre
Tiesnese	(personiskais paraksts)	I.Brimerberga
Tiesnese	(personiskais paraksts)	Ā.Ždanova